EPISTOLA *MOGVNTIAE* AD *ERFORDIAM*, ET *ERFORDIAE* RESPONSVM AD *MOGVNTIAM*.

EPISTO-

EPISTOLA MOGVNTIAE AD *ERFORDIAM* FILIAM, CVM HAEC SESE AN. MDCLXV MATRI DEDERET.

SAt bellis iraeque datum, procul improbe Mauors
Arma minaeque procul: ſtat bona uerba loqui.
Tu uotis cura una meis, *Erfordia*, ſalue:
Heu! tam per longos non mihi uiſa dies.
Huc ades, o liceat collo dare brachia circum,
Longa tuis liceat baſia ferre genis.
Ferre ut non licuit, ſcis, tertia uertitur aetas:
Quanto haec penſari tempore damna decet!
An fugis & ſpernis nil proficientia uerba,
Pugnando amplexus, nec niſi uicta dabis?
Quid uult illa ſibi uultu horrens, *Filia*, nubes,
Heu mihi! ſigna metus, an feritatis habet?
Sit metus, an feritas, huc o ueſtigia flecte,
Quamque agitas animo, ne pede carpe fugam.
Scilicet expectas, faciam quod in hoſte liceret,
Conſcia quodque tibi es promeruiſſe, times.
Lux mea, parce metu, quae ſit clementia nobis
Volue animo, non quam ſit tua culpa grauis.
Vtile conſilium, meritis ulciſcier hoſtem,
Vindictae ratio haec pectore ſola ſedet.
Non facit ad mores noſtros preſſura iacentis:
Quid loquor? haud dici, *Gnata*, iacere potes.
Stabit noſtra tibi nullo uictoria damno;
Laxos pande ſinus, commoda multa feret.
Vtque ego multa Diis, quod uici, debeo: debes,
A me quod uicta es, non, *mea Gnata*, minus.
Heu mihi! ſi uerbis & nunc offenderis iſtis,
Teque negas porro, ſis licet, eſſe meam.
At certe non Mater eram tibi digna negari,
Id ſumptu peteres diuite, ſi ſaperes.
An non noſter honos rerum tutela tuarum,
Aut ubi quam noſtro tutior in gremio es?
Quaeque dedit Matri Pater almae Pallia Romae,
An non apta tuum pellere, *Gnata*, gelu?
Aurea ſum, meritoque meo uocor *aurea Mogus*,
Auro cum placeant omnia, diſpliceo.
Quam gerimus, mitrae excelſos quis neſcit honores?
Biſſenis leges fert ea Praeſulibus.
Sedes ſancta, habeo magnum per ſaecula nomen,
Haud aliam dederis nobilitate parem.
Me Gnata, Dea terrarum, Roma alta ſuperbit,
(Quanquam fors parui tu decus illud habes)
Pondus habet pietas? Caelo gratiſſima uixi,
Et dudum ſuperis mutua cura fui.
Haereſis ut toties noſtro bibe, dixerit, auro,
Non faciam dixi, perfida, non faciam.
Et tinctum ut dederit toties mihi uirus hymetto,
Non comedam dixi, callida, non comedam.

Caesar habet primas, Moguntia clara secundas:
Altera sum regni gloria Teutonici.
Octo uirum nostro loquitur grauis ore Senatus,
Et coit, & nostro consulit arbitrio.
Caesareus sacro ornatur diademate uertex
Per nostras (Patres sic statuere) manus.
Quodque fuit fesso Atlanti Thyrinthius Heros,
Id sumus Imperii in pondere Caesaribus.
Singula quis numeret, caelo queis colla leuamus?
Grana quoque hic numeret littoris, astra poli.
Sed labor in uanum it, taedetque hac parte morari,
Nec te noster honos, aut tua lucra mouent.
Vt Matrem credas, dabo pignora certa, nec unquam
Me uolo uel modicum, sim nisi Mater, ames.
Forte rogas, & ais: *quo sum tibi nata marito,*
Quis fuit, & dignus num fuit ille thorus?
O mea, non nescis, sed uis nescire uideri,
Quo mihi sis primum filia nata patre.
Reppete, Praesul erat, quo non praestantior alter
Aut melior, Britonum regia progenies.
Scire iuuat nomen? *BONA* plurima *FECIT*, & inde
Aeternum in fastis nunc quoque nomen habet.
Is iunxit sibi me, iuncto descendis ab illo:
Filia, quam longi temporis acta loquor!
Hinc sacro nostra es: fieres ut iure profano,
Imperio dedit & nomine *Magnus Otho.*
Filius huic *Guilielmus* erat, dignissimus heres,
Nec magno soboles inficianda patri.
Hunc firmante pater Roma pariter mihi sponsum,
Quodque tui tenuit, Matris id esse dedit.
Te stabili is iunxit nexu, propriamque dicauit,
Fecit & ut nulla parte aliena fores.
Historiae fidam per priscae curre papyrum,
Dispeream, si non haec mea dicta probat.
Haec & plura tibi toties dixisse recordor,
Quid tu? *mentiris*, uox tua semper erat.
Quid facerem? augebant tibi mitia uerba tumorem,
In ius (namque super nil erat) ergo uoco.
Nec mora, damnauit iustus tua iurgia Caesar,
Et uictrix tanto iudice causa mea est.
Is tibi dixit: *ama*, *cole iustam*, Erfordia, *Matrem*;
Sed tibi res uilis paruaque Caesar erat.
Quid moror, & uariis te uindico, Filia, causis,
Quod memor es toties fassa fuisse mihi.
Ah! scio, non alio cum uelles nomine dici,
Nec titulo Gnatae gratior ullus erat.
Heu! quoties dixti: *sis*, *o* Moguntia, *Mater*,
Ipsa tibi aeternum nata fidelis ero.
Cum feret astra solum, *nascentur gramina caelo*,
Tunc finem, genitrix, *noster habebit amor.*
Addiderasque fidem uerbis, quot saecula nostro
Mansisti stabilis, scimus, in obsequio.
Tunc mea iura tui retulere, & nomina numi,
Quos ueri testes arca uetusta tenet.
Scis quoque quod nostris, quia filia, noscere signis,
Pictaque materna est hinc rota mille locis.
I nunc, meque ultra Genitricis nomine falsae
Circumfer, modicum si tibi frontis adest.

Excla-

Exclamare iuuat: quantum difformis ab illa,
Qualis es, & quondam, filia, qualis eras!
Iam ferat aſtra ſolum, naſcantur gramina caelo:
Nam tuus in uentos omnis abiuit amor.
Aut mage uerſus amor tuus eſt in taedia noſtri,
Et nihil aut modicum eſt iam tibi dulce meum.
Horreſco referens, morior dum mente uoluto,
Quam fuerim durae nauſea magna tibi.
Quam tua ſint pretioſa odia, & conſtantia magno,
Illacrumans poſſum dicere, tuque potes.
Exhauſti, ſentimus, opes noſtrasque tuasque,
Dum mauis nil non, quam iuga noſtra pati.
Sic Phalaris fugiendus erat, ſic barbarus Atreus,
Quaeque eſt fraterna caede morata patrem;
Aut truculentus, equis homines qui pabula fecit,
Quosque pares alios Trinacris ora tulit.
Quid niſi, quod Matris peterem te nomine ſciſſes,
Quamque animus mitis, lenta ſit ira mihi.
Quid niſi tot meritis fueras obſtricta parenti,
Gratia num meritis debita nulla fuit?
Haud equidem gratis quondam conſtanter amaſti,
Quam larga obſequii praemia, Gnata, dedi!
Dic, age quod ſentis, ſi neſcis, inſpice faſtos,
Acceptum referes eſſe ſuperba mihi.
Quam motura fores cornix Aeſopica riſum,
Filia, ſi plumas, dixero, redde meas!
Vilis eras, ſi prima tui repetatur origo,
In te nec liuor quem ſtimularet, erat.
Quae fuerint tanti, quaeris, primordia faſtus?
Aſpice, quas habitat ruſtica turba caſas.
Iura dedit, clauſis ſtabulo modo bobus arator,
Curia tunc Patrum canna, lutumque fuit.
Haud tunc praecipites cingebant moenia foſſae,
(Manſiſſetque utinam iugiter ille ſtatus)
Nos largimur opes, irritamenta malorum,
(Quam bene uox rebus conuenit iſta tuis!)
Sunt opus heu! turres, foſſae, & tua moenia noſtrum,
Queis mihi pugnares, ſcilicet arma dedi.
O quibus, o quantis male prouida ſumptibus egi,
Queis arcenda fui, ut moenia firma forent!
Vipera ſic laedens per noſtra impendia creuit,
Et patior telis uulnera facta meis.
Dic, o quae fueras quondam cupidiſſima noſtri,
Vt fieres hoſtis, quae tibi cauſa fuit?
An libertatis te falſa fefellit imago,
Diſplicuitque meum tam tibi mite iugum?
Tantum heu! libertas potuit cauſare malorum,
Aut mage non ueri futilis umbra boni.
Nam libertatis damnoſa licentia uultus
Mentita eſt, omni ſaeuior imperio.
Sic erat: at grauior, ſcimus, te cura momordit,
Eloquar, an tutum praeteriiſſe magis?
Ne male grata tuos turbarem, Mater, amores,
Hinc metus, hinc odio maxima cauſa tuo.
Quid loquor? ah! uideo laeſi tot ſigna pudoris,
Filia, quis foetens ubera cancer edit?
Vt liuent oculi, ut periit decor ille genarum!
Quis raptae ſpolium uirginitatis habet?

Dum laxo tibi frena, uagorque incauta futuri,
Tempora ſeruauit forſitan iſta procus?
O cui me ſimilem, cui te, mea nata, uocabo,
Nonne Ceres ego ſum, filia tu Cereris?
Scis quo Perſephonem luctu Dea fleuit Eleuſis,
Cum praedae ſtygio ceſſerat illa Ioui.
Te quoque, ſed laetam rapuit, quem dicere nolo;
Fine carent lachrimae, quas mouet iſte dolor.
Aſpice tam longo morientia lumina fletu,
Quique genas alueo duplice ſulcus arat.
Quae rapuit Matri patruus, ſua gaudia ſeruat,
Di melius! quam nos tam mala fata premant.
Aſtra Ceres habitat, ſtygium Proſerpina regnum,
Filia, ſit paritas hac quoque parte caue.
Erraſti, o mea, nec cauſas habet error honeſtas,
Eſtque tibi, caecus ſi fuit ullus amor.
Tange caput, raſum eſt, poſitum ſine lege cucullum
Aſpice: in amplexus illius ire potes?
Aſpice, monſtroſo ut turgent abdomina cliuo,
Accuſantque pedes tam graue uentris onus.
Ilia amatoris, mea lux, praecincta tuere,
Hoc ſignum caſti uota pudoris habent.
Quam tibi porrexit non iuſta in foedera dextram,
Vncta eſt & natum uirginis illa tulit.
Verba dedit iurata Deo, iurata fefellit,
Nec tibi, quam dederat, firmior illa fides.
Diue Pater, *BONA* qui *FECISTI* plurima, & inde
Aeternum in faſtis nunc quoque nomen habes,
Alite lugubri Gnatae communis amores
Qui rapuit, diſpar quam fuit ille tui!
Te niuei mores Diuum aſſcripſere ſenatu,
Et poteras credi caelica progenies.
Ille bonam mentem manibus poſt terga ligari
Pertulit, & uitiis pompa ſuperba fuit.
Infelix poterat ritus & ſacra nouare,
Haud animi poterat iura nouare ſui.
Imperia extinxti ſexus tu caelibe uita,
Conſumpſitque in te tela nefandus amor.
Abſtulit huic totum laſciuo pectore Numen
Lubrica diua, Paphon quae tenet, orta ſalo.
Summa tibi ſcelerum monachae libare pudorem,
Hic rapit: O mira relligione uirum!
Ipſe frequens lachrymis noctem, quam longa, foucbas,
Dulce dedit lunas huic uigilare merum.
Firmauit Numen, Gnatam quae ſacra docebas,
Pignora dum ueri prodigioſa dedit.
Audiat hoc Aether: peccato Numinis actum eſt,
Si tibi credentes noxius error habet.
Alter falſidico facilem ſermone fefellit,
Signa nec ulla, fidem queis mereatur, habet.
Filia, da ueniam communia damna querenti,
Nec Matrem in tanto uulnere fiere ueta.
Hoc ſineret, iunxit qui mortua corpora uiuis,
Aut alius ſilices corde, uel aera gerens.
O nimium nobis, nimiumque atrociter hoſtis,
Quique tibi, dubites, hoſpes an hoſtis erat:
Is qui ſacrorum concuſſit litibus orbem,
Tunc odium noſtri, cum noua ſacra dedit.

Omnia

Omnia nam retro ferri, ex quo, nata, uereris,
Ne mihi furtiuus fordeat ille gener.
Parce metu: quod amas, licitum lex publica fecit,
Non lubet, eſtque nefas hanc uiolare mihi.
Sacra aliena meis ſequitor, ſed amato parentem,
Non eris, en dextram porrigo, cara minus.
Euge, diu infelix longisque erroribus acta,
Ad Matris ſinus, & bona priſca redi.
Reppete, dum nolles quicquam praeponere Matri,
Pronus erat quiuis in tua uota Deus.
Quaeque aliis errat, uario incertiſſima uultu,
Proſpera ſors, conſtans & tibi fida fuit.
Liuore imbelli pallens uicinia late,
Admiransque tuas, filia, uidit opes.
Exteta concuterent, ſeu te ciuilia bella,
Preſſimus impoſito noxia bella pede.
Vah! quantis ſe iterum Thuringica gloria rebus
Attollet, tutrix cum tibi Mater erit!
Imperium noſtrum plus libertate probabis,
Plusque eris hoc miti libera ſeruitio.
Ergo age, geſtarum ueniant obliuia rerum,
Haec noua non aliter foedera firma manent.
Immemor extinguat, dixi, tua crimina Lethe,
Quin ſi quid nocui, tu quoque dicis idem?
Forte uidens, mea lux, quae propugnacula condo,
Saeua mihi, uideo, frena parantur, ais,
Heu mihi! quae ſurgunt turres, caeloque minantur,
Quam uereor, paret haec machina triſte iugum!
Solue metus, haud ſaeua tibi, ſed frena parantur
Mollia: num renues mollia frena pati?
Fulgere & haec auro Genitrix dabit aurea, qualis
Impedit auro albas Cypria mater aues.
Arma geret ſolum miles, quibus areeat arma,
Nec, ſi tu Matrem diligis, hoſtis erit.
Fabula narratur decantatiſſima uulgo,
Excuſare meos, ut reor, apta metus;
Materiam praebet noſtris ſermonibus aptam,
Et breuis eſt; aures ne, mea nata, nega.
Cum cuſtoditum minime ſaturaret ouile,
Arcerentque lupos, ſedula turba, canes.
Forte lupus, canos dederat cui longior aetas,
Profuit inſigni fratribus admonitu:
(Credere ſi dignum eſt, dedit haec conſulta Lycaoni,
Quondam homo, nunc membris & feritate lupus)
Quae tenet ac tenuit cerebrum Boeotia, fratres,
Enecat, & uoto ne potiamur obeſt.
Nutritur dapibus uulpecula ſemper opimis,
Hoc illi tribuunt pectora facta dolis.
Dum lupus usque refert profeſſo Marte leonem,
Aut famet, aut uigili praeda ſit ille cani.
Subruimur bello, quos pax mentita iuuabit,
Laudatur, uirtus an ſit in hoſte dolus.
Pergama fraude iacent, arſit Graio Ilion aſtu,
Callida plusque annis nox dedit una decem.
Foedus iniri hortor fictum, lex foederis eſto,
Ne ſit odoriſequus propter ouile canis.
Vicimus, & dubio haud ſtabit certamine praeda,
Si cuſtode pecus deſtituetur iners.

Finierat, ſubitoque dolos genus omne probauit;
Succeſſusque habuit non bona cauſa bonos.
Lanigero dum uiſa gregi eſt pax optima rerum,
Inſomnesque canum reppulit excubias:
Inuaſit praedo innumerus ſine uindice caulas,
Deque grege immenſo non ſuper ulla fuit.
Cum Phrygibus ſero una ſapit ſub dente cruento,
Atque ait: *O ubi nunc, fida caterua, canes!*
Eheu! credulitas nocuit, cuſtosque remotus.
Plura locuturam nex properata uetat.
Aptior haud ulla eſt maternae ſortis imago,
Fabula quem monſtrat, ſi meus error erit.
Quam breue erit nobis & lamentabile regnum,
Filia, ſi nutu ſtatque caditque tuo!
Quo mage da ueniam iuſtis, Erfordia, coeptis,
Tamque puta iuſto crimen abeſſe metu.
Forſan & hôc angit memorem, ſemperque recurſat,
Quod uici, inque tuum quod caput arma tuli.
Non ſic: arma tuli pro te, ueniamque datura,
Si qua fuit forſan, non mea culpa fuit.
Teſtor utrumque caput, nolens in proelia ueni,
Nolueram, inuitae tu mihi uelle dabas.
Quam merito fueram Regumque & fabula uulgi,
Volue animo, aſſererent ius niſi bella meum.
Debueram digito monſtrari, & dicier, *haec eſt,*
Quae ſe ſe & Gnatam & negligit Imperium.
Tam foret & iuſta lentus *Leopoldus* in ira,
Et regni poterat perdere iura ſui?
Quam Caeſar fuerat uanum, & miſerabile nomen,
Si ſua te ſineret ſpernere ſceptra, uide.
Quo feror, & duris miſeram ſermonibus uro,
Deuia non iuſſum cur rota ſtringit iter?
Nam uideo, mea nata, pudet, noxamque fateris,
Plurimaque in uultu ſigna dolentis habes,
Et lachrymae malas, geminus uelut imber, inundant,
Captaque ut Andromache, uel Philomela gemis.
Sentio iam, ueteris redeunt incendia flammae,
Et reparat, uideo, ſemina priſcus amor.
Quam bene, ni uulpem mendax ſub pectore uerſas,
Et Matrem tantum diſſimulanter amas!
Haec eſt illa dies, mihi qua, mea uita, reuixti,
Hac es Io! matri, nata, renata die.
Fauſta dies, merito albenti ſignanda lapillo,
Et cui non dederunt ſaecula bina parem.
Haec tibi, Gnata, dies nullo damnabitur aeuo,
Sortis erit durae terminus iſta dies.
Tu modo fida eſto, nunquam eſſe reuicta dolebis,
Sermo ratus, iuro, tempore noſter erit.

RESPON-

RESPONSVM *ERFORDIAE* AD *MOGVNTIAM* MATREM.

SI licet, & patitur ſaeuus pudor edere uocem,
Nec dictis obſtat lachryma, pauca loquar.
Sed loquar, an praeſtat ſermonis pondera uultus,
Et docet hic, uires quas dolor intus habet?
Ipſa uides lachrymas imbris de more cadentes,
Intima quamque altos uiſcera dant gemitus.
Mouit ſermo tuus durum, mitiſſima, pectus:
Quod toties inquis: *Filia dulcis, ades.*
An tamen expertas referam: *Aurea, mellea Mater?*
Non adeo noſtro fugit ab ore pudor.
Te Matrem, quouis habitam crudelius hoſte,
Dicam frontis inops? Di prohibete ſcelus.
Matris eram, Dominae ſum nunc Erfordia Mogus,
Digna graui Imperio, ſanguineisque flagris.
Pane cibanda arcto, dulci non ubere Matris,
Digna ſubire artes, & famulare iugum.
Et ſi forte rogas, quo tegmine crimen obumbrem,
Tutaque quo mea ſit culpa patrocinio,
O non, ſi redeat facundo Tullius ore,
Tam celebri noſtrum diluat arte nefas.
Si tamen eſt aliquid miſeris, peccaſſe fateri,
Et bene peccati poenituiſſe ſui.
Poenitet, & fateor feciſſe indigna relatu,
Quae dictare Erebi Rex, Furiaeque negent.
Debuerat quoties ſceleri ſubducere lumen,
Quadriiugesque retro uertere Phoebus equos!
Caeſareum infando Numen qua ſpreuimus auſu,
Illa eſt damnatas inter habenda dies.
Ludibrium Iudex, legesque & iura fuiſtis,
Et iacet immerita Conſul uterque nece.
Auſa fui maleſana aſtris confundere terras,
Auſura infernos immo mouere lacus.
Nec uolo, nec fas eſt caeli conuexa tueri,
Et ſcio, quid uultus ponere cogat humi.
Aduoluor genibus, geminasque exporrigo palmas,
Et plena fateor me tibi uoce ream.
Pro te iuſſa fui, nunc en tibi ſupplico, quasque
Debueram pro te, nunc tibi tendo manus.
Tendo manus iuſto rorantes ſanguine, dignas
Implacidis, memet iudice, luminibus.
Quid uis, ut faciam iuſtas quod temperet iras,
Improba quoque iubes facta piare modo?
Carcer & exilium, gladius, iactura bonorum,
Quam-dabo-cunque, meo eſt crimine poena minor.
Vis fore mancipium, nec Gnatae nomine dici?
Seruas inter ero, ſis hera ſaeua licet.
Haud renuam duros famulae perferre labores,
Saeuiat acre gelu, an Sirius arua coquat.
Et ſi forte potes (ſed non potes, optima) cede
Improba, dic, uultu, perfida, cede meo,

Qui tulit irarum toties & signa doloris
Te propter, uultum, nata, subire potes?
Sed uideo, est unguis tibi noster in ulcere sermo,
Iam planctum socias, collachrymasque reae.
Solarisque metus, dedignarisque timeri,
Et nostro, uideo, multa dolore doles.
Quin petis amplexus, & cingis colla lacertis,
Et dare nutricis basia more paras.
Quid facis (o! desunt iusto sua uerba pudori)
Ingratam tanti, foedifragamque putas?
Te ne etiam caelo pronos attollere uultus,
Te ne etiam lachrymas tergere uelle meas?
Sic erit improbitas lucro mihi, proderit ausam
Imperium factis dedecorare meis?
Esse quid hoc dicam, sic deserit ultio noxas?
Sic potis es sceleris non memor esse mei?
Quid poteras aliud, si te constanter amassem,
Laesaque non nulla foedera parte forent?
Aspera colla doma uinclis, queis brachia nectis,
Et leue cui spretum est, iniice triste iugum.
Mulcter ego, quiuis peccare interritus alter
Exemplo discet cautior esse meo.
Quo constet precio Augustum contemnere, poenae
Debuerant gentes erudiisse meae.
Me quoque qui poteris semper sperare fidelem,
Nunc impune fero si temerasse fidem.
Nonne nouum inuitas, hoc si scelus ibit inultum?
En prope nunc poenas promeruisse nego.
Magna quidem, ratioque tibi notissima, uincit
Attamen hanc placidum pectus amorque mei.
Et quasi tu meritis, & ego tibi crimine pugnem,
Illo facta loco sunt mea, suntque tua.
Altera nunc animo quare sententia surgat,
Sermoque sub dulci nomine noster eat.
Vtilis ante scelus fuerat, dum labe carerem,
Nunc serus pudor est; Tu, pia Mater, aue,
Optima, maxima, mellea, gemmea, & aurea Mogus,
Plus uita, propriis caraque luminibus,
Tu merito (nil quanquam habeo Gnata impia Gnatae)
Matris nomen habes, nil cui Matris abest.
Rebus alumna tuis gremioque ac ubere creui,
Quicquid sum uel ero, muneris omne tui est.
Tantaque flagitio haud pietas est perdita nostro,
Vis tua sim, quamuis degener heu! soboles.
Exprobrare mihi meritum contenta fuisti,
Quodque tibi fuerim filia grata parum.
Ingratam fateor, nec te meruisse negabo,
Sidera dum caelum, pontus habebit aquas.
Aeternum quo grata forem, quam multa dedisti,
Munera, Di magni, quam pretiosa tuli!
Immensum fuerat libertas aurea munus,
Sed mihi, quem nolles, muneris usus erat.
Aurea libertas, meliorque & gratior auro,
Est uitio plusquam ferrea facta meo.
Quaeque aliis simul auxit opes, simul auxit honores,
Quam fuit haec nostris exitiosa bonis!
Quin & mendaci libertas nomine dicta est,
Quae seruum uitii pectus habere dedit.

„Luxu-

„Luxuriant animi rerum plerumque ſecundis,
Oraclo faciunt huic mea geſta fidem.
Vtque ſolutus equus loris detrectat aratrum,
Cum uocat ad ſolitum cultor agreſtis opus.
Sic ego, cum modicum, genitrix, mihi frena remiſſes,
Tum leue quid peteres, dura feroxque fui.
Nec me libertas immoto marte iuuabat,
Bello debebas diſcere, quanta forem.
Attamen haud tibi dura fui, pia Mater, inultae;
Dura fui, caelo uindice, ſed miſera.
Quam ſubito rerum facies miſeranda mearum,
Matris ut excuſſi barbara mite iugum!
Ilicet oppoſuere meis ſua numina rebus,
Quot quantosque Deos arduus axis habet.
Deſtituit bona ſors ſimul, & reuerentia Matris,
Et preſſit culpam proxima poena comes.
Mandaſſesque tuas ueluti caeleſtibus iras,
Tam nobis aether ferreus usque fuit.
Trans pelagum Boreas uires, rapuitque decorem;
Talisque ac tantae uix fuit umbra ſuper.
Quid uitio caeli uiduatam ciuibus urbem,
Ignibus in cineres aut abiiſſe querar,
Externoue datum toties mihi uulnus ab hoſte?
Materies elegis triſtior illa meis,
Limina quod fugit uirtutum noſtra Senatus,
Facta quod & monſtris eſt uia Tartareis.
Ambitus hinc uigil, & lacera diſcordia palla,
Mendacesque doli, & liuor, opumque ſitis.
Et ſuperans ſumptu patrimonia luxus iniquo,
Quaeque aliae peſtes perdere regna ſolent.
Hinc ſciſſum toties ſtudia in contraria uulgus,
Arma mouens ſibimet, mole ruensque ſua.
Hinc uſura uorax, & nomen fiſcus inane,
Impatiensque morae creditor innumerus.
Illa ego diuitiis, muroque, uirisque ſuperba
Quondam, ac hiſtoria iudice, paene Dea.
Vt dira dolui eſurie, ſpreto ubere Matris,
Quae membris macies, pallor in ore fuit!
Vt periiſtis opes, tutrix queis nulla poteſtas!
Materno ut cecidi non reuelata pedo! f. releuata
Quam caecus uitis amor eſt! fugiſſe parentem
Obfuerat, ſtudium nec fuit ire retro.
Quin magis atque magis, ceu uiſo fugimus hoſte,
Eſſe procul Matrem ceu foret una ſalus.
Neſcieram, o Mater, fluere hoc incommoda fonte,
Expertae mala quod tam diuturna probant.
Quo mala fonte fluant, audis, nunc cautior eſto,
Saxa caue referas rurſus ad icta pedem.
Si ſapis, aufer opes, libertatemque nociuam,
Quae damnum uero nomine, non honor eſt.
Diuitiis perit ipſa ſuis, quae pinguior aequo
Eſt ſeges; haec noſtri triſtis origo mali.
Hoc mihi libertas, quod delirantibus arma,
Si mea praepediit commoda dulce malum.
Hoc mihi libertas, quod ſunt latronibus arma,
Si quantum poſſim, crimina ſola probant.
Commoda ſi curas ambarum, demito faſtus
Materiemque mihi, teque timore leua.

Omnia iure rapis, Genitrix, quia iusta negaui,
(Omnia dat, quisquis Regibus aequa negat)
Quicquid non aufers, id erit mihi muneris instar;
Nil uetitum in uictos, utere sorte tua.
Iamque domum custode tene, uestigia serua,
Sique iterum uetitas uideris ire uias,
Velle aurem, dic: siste gradum, quo, filia tendis?
Interior curru meta terenda tuo.
Iusta sequi sinito, prohibent quod iura negato,
Libera quo dicar, iam satis illud erit.
Libertatis habet quantum expedit, aut bene seruit,
Seruitio quisquis cogitur esse bonus.
Principiis obsta, paulatim longius itur,
Cum sunt occulti semina iacta mali.
At nil tale times secura, & forsitan inquis:
Haerere in fatis hoc scelus ergo putem?
Tene iterum nobis contraire, o filia, tene
Oblitamque mei, non memoremque tui?
Dic ita, nilque time: quondam nil tale timebas,
Nunc quantum obfuerit nil timuisse, uides.
O nimium faciles, causae qui creditis aequae,
Dum murus iuri, tutor & ensis abest!
Sic olim licuit securos ducere somnos,
In pretio uirtus cum sine lege foret.
Illa uetus nostro pietas intercidit aeuo,
Inque uicem fraudes & subiere doli.
Tempora peioris uenae uerumque fidesque
Fugit, & est tutum nil, nisi quod ualidum.
Mater, amas & amo, sed num sat reris amari?
Cui iunctus timor est is bene durat amor.
Aut timet, aut temnit Reges ignobile uulgus,
Et colit imbelli imbellia sceptra fide.
Crede minus populo est, Libycae quam pondus arenae,
Et fluit ac refluit, ceu uitrea unda sali.
Vtque uelim aeterno durare haec foedera nexu,
Gens tamen arcenda est insidiosa, proci.
Formosam Danaen retinebat ahenea turris;
Hos patri dederat forma, procique metus.
Nec desunt, nostri queis irrequieta cupido,
Contemptusque tui est, aut timor aut odium.
Quam bene montis habet nostri fastigia Mauors!
Hic tua mons, Genitrix, & mea fata reget.
Moenia non hirquis igitur, ceu frena, tuemur,
Queis arces hostem, cogis & esse piam.
Nil mihi triste tuum est, nisi turbas, Mater, amores:
Integer ah! esto, qui noua sacra dedit.
Hoc dato: nulla mihi questus iactura mouebit,
Has sinito saltem pondus habere preces.
Ille quidem nuper Matri diffidere iussit,
Nunc, firmas quoniam foedera nostra, uetat.
Nec rogat, ut dotes, nec uult, o Mater, amari:
Non odisse uelis, nec nocuisse sat est.
Forsan longa dies tam caros soluet amores,
Quique placet iuuenis, nausea canus erit.
Nunc amor in cursu est, quem si quis rumpere tentat,
Incauta aduersis puppe resistit aquis.
Tunc sapuit, teneri cecinit cum Doctor amoris:
(Verba auri, Genitrix, ingeminanda Tuae)

Cum

„Cum furor in curſu eſt, currenti cede furori,
„Difficiles aditus impetus omnis habet.
„Quin etiam accendas uitia, irritesque uetando,
„Temporibus ſi non aggrediare ſuis.
„Aſpice iactatas mota face creſcere flammas,
„Et nullo flammas concutiente mori.
Eſſe etiam in fatis mihi iactas, affore tempus,
Dicere quo poſſim: Iam meus ille fuit.
Nunc ubi, ais, rerum ignorans primordia Manes,
Manetisque ſequax innumerus numerus,
Et non ſcrutandae Triados ſcrutator Arius,
Nomen & indignum cui Vigilantis erat?
Procubuere, ais, & reliqui, quos dicere longum,
Cauſa horum ſimilis dicitur eſſe mihi;
Diſſimilis, ſimilisne fuat, ſub iudice lis eſt,
Non ſatis ingenio lis dirimenda meo.
Tu caue des alimenta igni, nec deſpice Gnatam,
Sic rata, quae pepigi, foedera ſemper erunt.
Promiſi, memor es terram, mare, ſidera iurans,
Et fore fida tibi, uelleque iuſſa ſequi.
Nec renuens animo, & bello quaſi uicta ſpopondi,
Dum loquerer, concors os, animusque fuit.
Di melius, quam noſtra queri periuria poſſis,
Auferat & pactam mobilis aura fidem!
Hoc aequi aſpicient ſuperi, fulmenque tenebunt,
Nec mittent ignes in caput aſtra meum?
Si caelum faueat, tellus non ima dehiſcet,
Perfidiaeque ultor, qua patet, orbis erit?
Abſit ſucceſſus ſceleri, precor; ignis & unda
Solum habeant uires in mea damna ſuas.
Sitque nocens aer, tellusque ingrata colono,
Deſtituant meſſes horrea, uina cados.
Ipſa mihi pugnem, ſi fors defecerit hoſtis.
At faxo, aeterno ſis in amore mihi.
Nomen eris Gnatae, iuro, poſt Numina primum,
Teque erit, ut magnos cura timere Deos.
Vtque dies, menſesque, annique, & luſtra recedant,
Saeculaque, haud ſecum foedera noſtra ferent.
Tu gremium laxa inſuetum, mihi Regia Mogus,
Et longum, ut poſſit Nata ualere, uale.

Ad Lectorem.

HAec cecini prima quondam lanugine malas
Pictus (pauca dedit carmina cura recens)
Nocte quoque aeterna latuiſſet opus, ſineres tu
Docte Erfurtinae Conditor Hiſtoriae.
Ad famam properare olim fors damna dediſſet,
Et mora nonnihil haec utilitatis habet.
Annis preſſa nouem laudantur carmina Flacco,
Hoc mea teſte igitur carmina nunc bona ſunt.

In cereuiſiam urbis, quae patria eſt Poetae, H. B. I. V. D. cuius meminit Autor lib. III Hiſtoriae Erfordienſis § I p. 153.

NAta almae Cereris, non cui dotalibus umbris
Excuſat raptor uim modo Taenareus,
Verum quam patriis quisquis fuit ille Deorum,
Propitio aduexit Numine limitibus.

Sic

Sic robur, bona diua, tuum neque Naides udae
Frangant, nec reducem guttur agreſte uomat,
Copia ſed flauam fundat tibi larga parentem,
Debeat & ſanam plurima turba cutem:
Vt tua cornigero colimus mage Numina Baccho,
Nec non qui medicam iactat Apollo manum.
Diua potens Ganymedeis digniſſima curis,
Quamque immortali Iupiter ore bibat,
Tu quoties Liber peregrinis laeſerat oris,
Auxilium, praeſens tu mihi Numen eras.
Per te ſplen riſus, & dudum oblita recepit
Gaudia, deſeruit noxia flamma iecur.
Abſceſſit, melius bibulo arens littore, arena
Renibus, & pulſa eſt nauſea uentriculo.
Saepe tibi fuit hic ſeruatus gloria uates,
Debita ab hoc aris multa tabella tuis.
Indeuota igitur ſi plebs tua Numina ſpernat,
Es merito nobis & Dea ſemper eris.

Aliud.

SI CERERIS quaſi VIS IN AQVA, cereuiſia dicta eſt,
Obtinet hoc nomen patria iure Dea.
Eſte mihi teſtes, medicaeque applaudite Diuae,
Reneſque & ſplenes & capita & iecora.
Tu uero, mors atra, dole, & miſerabile plora,
Iniicit ingratas cui bona Diua moras.
Tuque etiam ſtomacho, Galene, iraſcere multo,
Quod fiunt regni iura minora Tui.

Ad amicum locus.

O Dulcis nimium, iamque uſu capte ſodalis,
Regales nobis o quot iere dies!
Monſtraui toties ſicco tibi laetus in auro,
Et mihi monſtraſti tu quoque ſaepe NIHIL.
Mogane Dux, Caeſar, toties per pocula uixtis
Noſtra, quot aſtra polus, granaque littus habet.
Ciues pro patria cyathis pugnauimus aequis:
Vix ſit pro patria tam graue caſtra ſequi.
Nexu haud rumpendo per nos, Germania, uincta es,
Et rerum moles nunc, LEOPOLDE, Tua eſt.
Fruſtra in te totus Furias armauit Auernus:
Vimque amiſerunt dira uenena ſuam.
Trax tulit arma retro per nos, Erfordia capta eſt,
Fatum, quod uoluit potio noſtra, fuit.
Dicendum ſuperis grates nunc, atque bibendum eſt,
Vt ne tam bona ſors mutet, amice, bibe.
Sic uiuent Pylios Caeſar, Dux Moganus annos,
Mens bona Thuringis, pax erit Imperio.
Nam rapuit ſua ſceptra Ioui, ſua ſtamina Parcis,
Regnaque fatorum ſolus Iacchus habet.

FINIS.

IOAN-